

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení učitele u krajanů

Školní rok: 2020

Destinace (země, místo): Brazílie, São Paulo

Jméno, příjmení: Mgr. Helena Hrdličková

Kurzy, jednotlivé úrovně a počty studentů:

1. semestr celkem: 54 studentů (UCTB: 54 / USP: 0)

- UCTB:** začátečníci 2 (A1/1, modul I): 14
: začátečníci 1 (A1/1, modul I): 13
: mírně pokročilí (A1/2, modul III a IV): 10
: mírně pokročilí (A2/2, modul V): 8
: středně pokročilí (B1, modul VIII): 4
: pokročilí (C1/2): 5

Do prezenčních kurzů se přihlásilo také 6 dětí, skupinka 4 (předškolní věk) a skupinka 2 (školní věk 10 a 15 let), kteří však ve výuce on-line nepokračovali.

2. semestr celkem: 49 studentů (UCTB: 49 / USP: 0)

- UCTB:** začátečníci 2 (A1/1, modul I): 11
: začátečníci 1 (A1/1, modul II): 13
: mírně pokročilí (A1/2, modul III a IV): 9
: mírně pokročilí (A2/1, modul V): 8
: středně pokročilí (B1): 3
: pokročilí (C1/2): 5

Zájmová činnost – kroužky:

Zájmovou činnost ani kroužky v roce 2020 jsme kvůli pandemii nerealizovali.

Výuka, metody, činnosti, přípravy, jazyk

Ve školním roce 2020 byly otevřeny kurzy češtiny v São Paulu pouze na Česko brazilské kulturní unii. Universidade de São Paulo uzavřela kampus ihned po prvním covid-19 pozitivně testovaném studentovi, ještě před oficiální karanténou a během druhého semestru (od září) obnovila bakalářské, magisterské a doktorské studijní programy on-line.

V dalším školním roce 2021 USP plánuje znovu otevřít také rozšiřující studijní programy formou on-line, tedy i kurz češtiny.

Studentům z USP jsem nabídla možnost pokračovat v kurzu češtiny v rámci UCTB, čehož někteří využili.

Zápis začátečníků a dětí proběhl na UCTB prezenčně dne 6. a 7. března, stejně tak i první lekce následující týden. Poté došlo k zahájení karantény a výuka probíhala jen formou on-line.

Rodiče zapsaných dětí zpočátku měli zájem o zasílání materiálů – úkolů a aktivit do češtiny, které se svými dětmi vypracovávali, výuku on-line však nepožadovali s tím, že počkají, až bude možné docházet prezenčně. V průběhu prvního semestru jsem tedy získala čas na dovybavení třídy pro děti a koncem dubna jsme otevřeli ještě jednu večerní skupinu začátečníků, kam se přihlásili především zájemci z jiných států Brazílie, ať už potomci Čechů či jejich partneři nebo zaměstnanci českých firem.

Pro základní instrukce organizačního rázu jsme používali skupiny na whatsappu, které již byly vytvořeny a fungovaly z minulých let.

Pro kurzy on-line jsem zvolila aplikaci ZOOM (zpočátku neplacenou základní variantu, později placenou), která se přes veškeré počáteční potíže osvědčila a umožnila mi zachovat co nejvíce aktivit prezenční výuky: mluvení, poslech, psaní, čtení a také rozdělení třídy do skupin pro nácvik mluvení ve dvojicích/trojicích. V prvních měsících probíhala výuka přerušovaně, tedy s každou skupinou 3x 40 minut, později jsme využili placené formy ZOOMu a lekce probíhaly bez přerušování. Trvání lekcí jsem vzhledem k technickým prodlevám, nelehké situaci a neotevření kurzů na USP ponechala na 120 minutách. Osvěžujícím prvkem v lekcích byla účast kolegů (studentů) z Brna, z Prahy, z Londýna, a také setkání či návštěvy v lekcích on-line s českými partnery studentek – Petrem a Rudou.

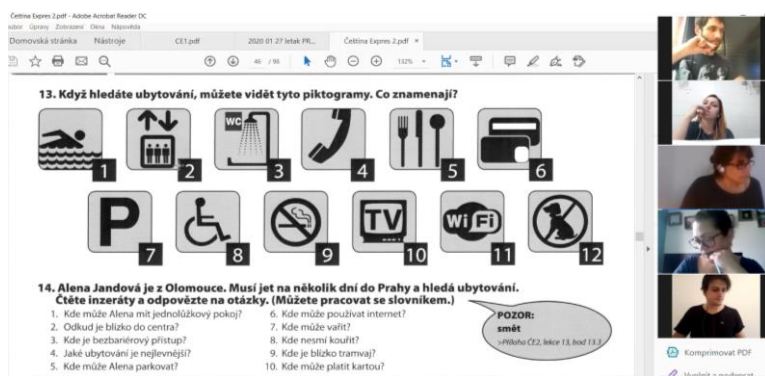
Pro nejpočetnější věkovou skupinu studentů (18 až 35 let) bylo poměrně snadné a rychlé přejít na on-line a cením si jejich pomoci při počátečním zdolávání nečekaných nástrah techniky. Starší a nejstarší studenti se nakonec také postupně adaptovali, a dokonce ocenili ušetřený čas spojený s dojížděním na prezenční výuku, souhrnné materiály z lekce, videa a odkazy na další procvičování a zajímavosti. Avšak celkově nám všem chyběly společné každoroční aktivity jako workshopy, lekce vaření či návštěvy výstav, přednášek nebo kina atd., při kterých bychom se mohli osobně setkat. I přes veškeré výhody technologií pak většina studentů využila možnosti objednání učebnic, které

většina z nich při studiu preferuje, a velmi trpělivě vyčkali jejich doručení s mnohoměsíčním zpožděním.

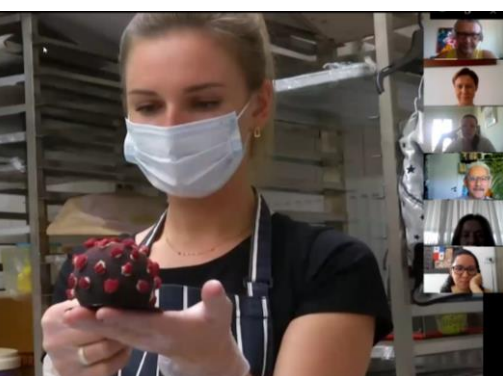
Jsem ráda, že se mi podařilo vést lekce oboustrannou aktivní formou a přesvědčit studenty, že on-line neznamená jen pasivní sledování výuky nebo jejího záznamu. Spolupracovali i na přípravách domácích úkolů a překvapivě si „vymohli“ také psaní opakovacích testů po každé lekci, jak byli zvyklí z předchozích let. To pro mne znamenalo nemalou technickou výzvu – převedení těchto testů do interaktivní podoby v google-form, zadávání testů on-line, a nakonec časově mnohem náročnější opravování.

V rámci prodloužených lekcí jsem průběžně seznamovala studenty jak s českými tradicemi a výročími podle aktuálního data a zájmu ve skupinách (Velikonoce, pálení čarodějnic, První máj a K. H. Mácha, atentát na Heydricha, konec 2. světové války, hudební festival Pražské jaro, výročí J. A. Komenského, Cyril a Metoděj, Jan Hus, B. Němcová, vznik samostatného Československa, Den za svobodu a demokracii, svatomartinské tradice, barborky, mikulášská tradice), tak s aktuální situací pandemie v Česku (adaptované texty a části rozhovorů (např. Soňa Peková, Tomáš Sedláček..., vtipy a legrační videa, recept na nový český dezert „covidník“ ...).

Výuka probíhala rovněž během července a srpna, kdy jsme v úvodní části lekce podnikali krátké výlety do prázdninové letní České republiky s pomocí aktuálních červencových a srpnových záznamů pořadů *Toulavé kamery*.

Modul 5 (1. část skupiny)

Modul 3 a 4

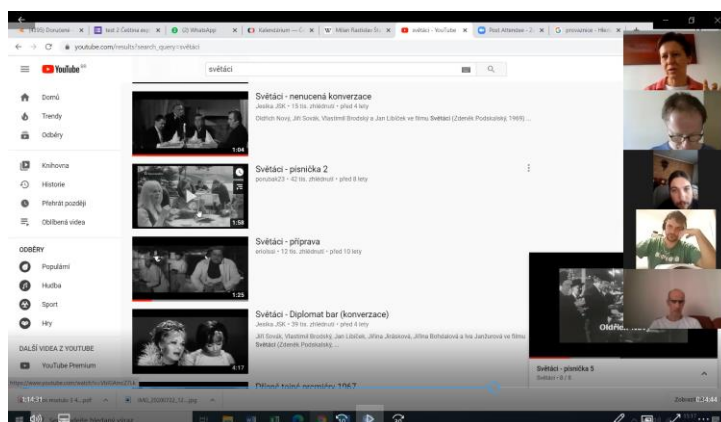
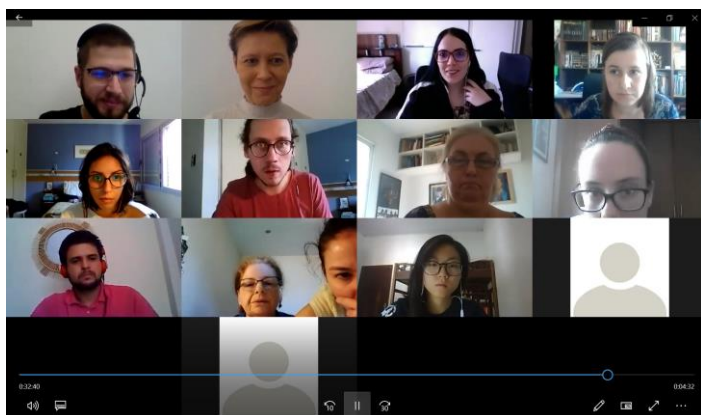
Modul 5 (2. část skupiny)

Modul 3 a 4

Certifikáty, zajímavosti:

Certifikáty za on-line kurzy na UCTB jsem vyhotovila a nechala na GK SP připravené k podpisům a předání. To by mělo proběhnout na začátku prvního semestru 2021.

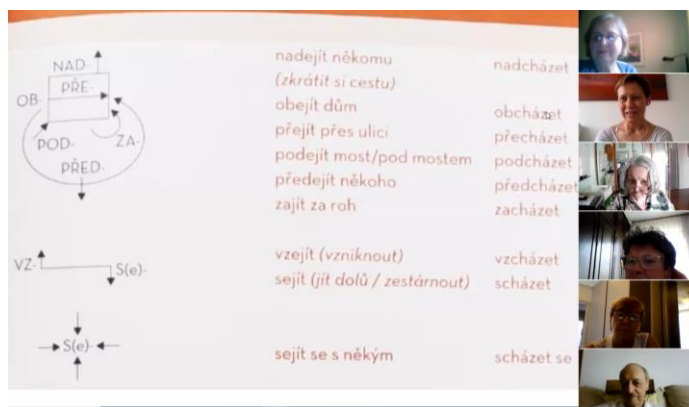

Modul 2

Pokročilí

Modul 8

Pokročilí

Seznam akcí a aktivit a další aktivity: návštěva kulturních akcí s českou tematikou v São Paulu – filmy, koncerty, workshopy, přednášky se studenty, kraiany i nekraiany:

Aktivity mimo lekce probíhaly rovněž on-line.

Sledovali jsme aktuální program vysílání z/v ČR i ze/v SP (koncerty Pražského jara, série eKoncertů z Lucerna Music Baru v Praze, Brasil Fest Brno 2020, Festival Internacional de Folclore do Brasil Virtual 2020, film Anthropoid (z r. 2016), české filmy v rámci 44. ročníku filmového festivalu Mostra Internacional de Cinema: Havel (2020), Krajina ve stínu (2020), Šarlatán (2020), Cook F..k Kill (2019) a multimediální projekt iMUCHA.

06/06/2020 on-line beseda s novinářem Cláudiem de Oliveira (na horní fotografii vpravo dole s manželkou)

27/06/2020 první setkání „pivo on-line“
(hosté: Petr z Prahy a Ruda z Brna)

24/10/2020 setkání „pivo on-line“

5/12/2020 mikulášské „pivo on-line“

Mikulášské pivo on-line

12 a 19/12/2020 závěrečná setkání-
rozloučení v restauraci Quintal Butanta a
on-line

Podmínky pro výuku a podmínky pro učitele

Vzhledem k neobvyklé situaci probíhala výuka jen přes internet, z bytu učitele. Na sídlo UCTB jsem jezdila 2x měsíčně připravovat materiály a pomoci s úpravou prostor k prezenční výuce.

Do kampusu USP jsem se dostala až v listopadu a v prosinci, a to pouze se speciálním povolením vedoucího katedry, abych provedla v kanceláři pravidelnou aktualizaci evidence výukových materiálů pro češtinu.

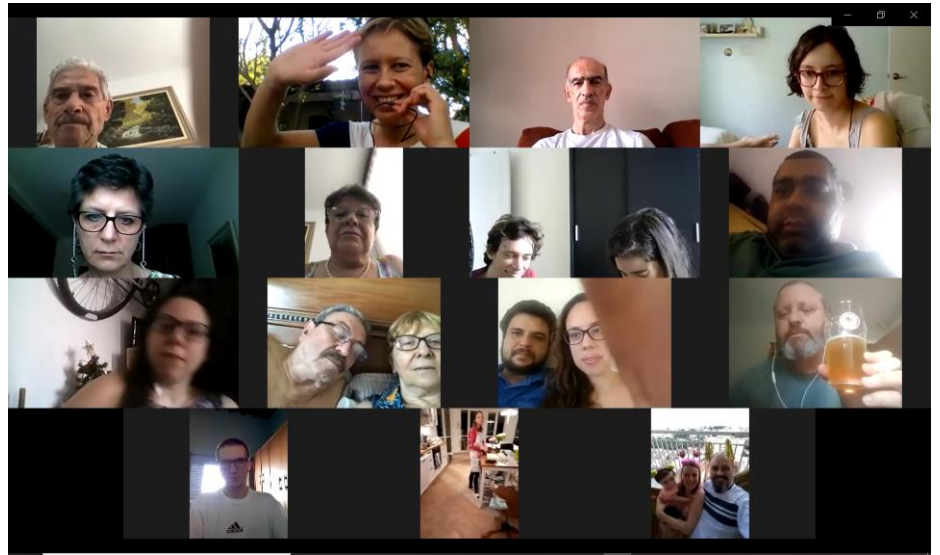
Velmi pozitivně na mou práci a moji celkovou situaci působila v tomto roce účast na kurzech pořádaných nebo zprostředkovaných DZS (EPALE: Sketchnoting a vizuální pomůcky pro lektory, Z učebny do onlajnu aneb Jak převést prezenční kurz do živého vysílání, Rétorika v kostce, ..., Jak na bezpečný návrat účastníků na prezenční kurzy,.....), sledování přednášek a seminářů z každoročního letního setkání učitelů a lektorů na DZS v Praze a také možnost sledování příspěvků z konference Asociace učitelů češtiny jako cizího jazyka, které informovaly o aktuální situaci na lektorátech v různých destinacích.

Závěr:

I přes nestandardní situaci roku 2020 se podařilo zajistit alespoň základní činnosti UCTB a využít volného prostoru na Unii ke zlepšení vybavení a uspořádání tak, aby UCTB mohla pokračovat a rozšířit své aktivity v momentě, kdy dojde k otevření prezenční výuky.

Rovněž na USP proběhly během listopadu a prosince on-line schůzky pro zajištění pokračování kurzů češtiny v roce 2021 alespoň v on-line formátu.

Moje velké poděkování patří paní doktorce Olze Vlachové za naprosto skvělou spolupráci a vedení v průběhu celých šesti let mého působení v São Paulu a přeji, jak jí, tak i své nové kolegyni Ivaně Malechové, hodně úspěchů v pokračování smysluplného programu podpory krajanům.

Závěrečná rozloučení 19/12/2020

